

WOLNY Związkowiec

Pismo
Niezależnego
Samorządnego
Związku
Zawodowego
Solidarność

Nr 11/2007 (531) HUTA KATOWICE 3 października 2007

Konferencja związkowców grupy ArcelorMittal w Montrealu

Ponad 100 związkowców z 23 zakładów z grupy ArcelorMittal debatowało w Montrealu nad poprawą standardów pracy, bezpieczeństwa zatrudnionych oraz utworzeniem Światowej Rady Zakładowej w koncernie. Organizatorem dwudniowej konferencji (16-18 września) była: Międzynarodowa Federacja i Metalowców (IMF) oraz gospodarz spotkania - amerykańsko-kanadyjska centrala związkowa Steelworkers (USW).

W pierwszym dniu związkowcy rozmawiali na temat warunków pracy oraz o problemach pracowniczych w ich zakładach.

W drugim dniu obrad uczestniczył prezes koncernu Lakshmi Mittal. Za priorytetowe w przedsiębiorstwie uznał osiągnięcie wysokich standardów pracy oraz eliminowanie wszelkich zagrożeń na stanowiskach pracy.

- Liczę na waszą pomoc i jestem przekonany, że wspólnie dokonamy, by ArcelorMittal stał się najbezpieczniejszym przedsiębiorstwem stalowym na świecie - mówił do zebranych.

Na zakończenie obrad jej uczestnicy podpisali list intencyjny pt. - „Globalna Umowa Arcelor Mittal Steel: Popieranie praw pracowniczych”. W dokumencie związki zawodowe zobowiązały się współpracować w obronie praw pracowniczych przez włączenie się w tworzenie globalnej sieci ruchu związkowego.

Za szczególnie ważne uznano wprowadzanie takich umów zbiorowych, które zapewniają członkom wysokie płace, dobry poziom świadczeń socjalnych, uzyskanie prawa do uczestniczenia przy podejmowaniu decyzji przedsiębiorstwa, które mają wpływ na poziom życia pracowników i zapewnią im dostatek emerytury.

Za nadrzędną sprawą w zakładach ArcelorMittal uznano: poszanowanie praw człowieka, praw związków zawodowych do reprezentowania interesów pracowników a także pełny dostęp do informacji, które mogą mieć wpływ na sprawy pracownicze. Za istotne uznano również wdrażanie w koncernie uznanych międzynarodowych standardów pracy, zachowanie nienaruszalności stosunków pracy oraz eliminowanie procesów outsourcingu/zmian umowy pracy na formy samozatrudnienia. W ramach współpracy związkowej zostaną utworzone komisje, które opracują statut przyszłej Światowej Rady Pracowniczej w ArcelorMittal, jako forum porozumienia i dialogu w koncernie.

Przewiduje się włączenie kadr kierowniczych i zarządów do dyskusji na tym forum i wspólne opracowywanie zagadnień na inauguracyjnym zgromadzeniu Rady w 2009 r. Związki uznały za potrzebne prowadzenie wspólnych szkoleń związkowych, a także wymianę doświadczeń w dziedzinie BHP i sprawach pracowniczych. W dalszym etapie - przewiduje się przyjęcie w grupie ArcelorMittal - Kodeksu Międzynarodowej Organizacji Pracy. Więcej str. 4

Mittal nie jest już atrakcyjnym pracodawcą

Renata Dudala w rozmowie z Jerzym Gońskim przewodniczącym Solidarności dąbrowskiego oddziału ArcelorMittal Poland - Nowy Przemysł 27 września br.

Pyt. - Do końca 2007 roku ArcelorMittal Poland powinien ograniczyć zatrudnienie do 10411 osób. Jak w opinii związków zawodowych przebiega program redukcji zatrudnienia?

JG - Jak dotąd problem redukcji zatrudnienia udaje się rozwiązywać spokojnie i bez konieczności podejmowania drastycznych działań. Dużą popularnością wśród pracowników cieszy się uruchomiony 16 kwietnia tego roku Program Odejść Pracowniczych (POP).

W pierwszym okresie funkcjonowania POP tj. od 16 kwietnia do 15 maja tego roku bez względu na staż pracy - pracownik, który przyjął ofertę pracodawcy - otrzymał odprawę w wysokości 126 tys. złotych. W ostatnim okresie obowiązywania programu tj. od 16 października do 15 listopada kwota odprawy wyniosła 105 tys. zł.

Pyt. - Pracownicy chętnie korzystają z odpraw dlatego, że otworzył się rynek pracy - także za granicą. Widać to zwłaszcza w przypadku młodszych pracowników, którzy mając odprawę bez trudu znajdują sobie nowe miejsce pracy. Wielu pracowników chętnie też korzysta z możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę.

JG - Generalnie problem redukcji zatrudnienia przebiega bez zakłóceń. Pojawia się natomiast inny problem. Pracownicy uciekają z koncernu. Dotyczy to również spółek "setek" tj. tych, w których ArcelorMittal Poland ma sto procent udziałów. Nie ma przerostów zatrudnienia, co więcej - zaczyna brakować ludzi do pracy.

Pyt. - Z czego to wynika?

JG - Mittal nie jest już tak atrakcyjnym pracodawcą jak dawniej, jeśli chodzi o płace. Jeszcze niedawno do pracy w koncernie ustawiała się kolejka chętnych, teraz już nie. Trzeba zatem szukać nowych rozwiązań, jeśli chodzi o płace. Jeżeli chcemy się porównywać do krajów Unii Europejskiej, konieczne jest również równanie w zakresie płac.

Pyt. - Do końca roku w strukturze ArcelorMittal Poland pozostaną jedynie podmioty bezpośrednio związane z podstawową działalnością koncernu. Jak przebiega wydziałanie spółek?

JG - Niektóre podmioty zostaną wydziałone ze struktury koncernu. Trwają na przykład przygotowania do wydzielenia służb finansowych. W przypadku innych spółek - jak na przykład firm zajmujących się transportem - nastąpi konsolidacja ich działalności. Najważniejsze jest jednak to, że pracownicy "wychodzący" z huty są objęci pakietem socjalnym.

W skrócie

◆ Największym wytwórcą stali na świecie pozostają Chiny. Produkcja tamtejszych hut regularnie przekracza 40 mln ton miesięcznie. To cztery razy więcej, niż wynosi produkcja drugiej w tym rankingu Japonii i pięć razy więcej od produkcji zajmujących trzecie miejsce Stanów Zjednoczonych. Okupująca czwartą lokatę Rosja wyprodukowała w lipcu 6,2 mln ton stali.

◆ ArcelorMittal zamierza bardziej zaangażować się na Ukrainie i zainwestować w tamtejsze kopalnie i huty. Inwestycje te mają pochłonąć nawet 10 mld dolarów. Koncern zamierza też zwiększyć produkcję w swoich trzech europejskich hutach wytwarzających blachy grube, a więc w Gijon, Galati i Industeel do 3,5 mln ton rocznie. Modernizacje przeprowadzone będą do 2009 roku. W zeszłym roku łącznie spółki te wyprodukowały 2,3 mln ton blach.

◆ ArcelorMittal wyraził zainteresowanie syberyjskimi spółkami Jakutugol i Elgaugol wydobywających węgiel koksujący. Holding Jakutugol jest jednym z największych w Rosji producentów węgla koksującego z rocznym wydobyciem 5,5 mln ton. 5 października w Moskwie odbędzie się otwarty przetarg na zakup 75 proc. minus jedna akcja holdingu Jakutugol oraz 68,86 proc. spółki Elgaugol. Do walki mają stanąć też rosyjskie koncerny: Evraz, Nowolipiecki Koncern Metalurgiczny a także zagraniczne: szwajcarski Glencore, japoński Sumitomo i Mitsui, koreański LG International.

◆ ArcelorMittal będzie głównym dostawcą elementów stalowych, które posłużą przy budowie „Wież Wolności”, w miejscu zburzonych w ataku terrorystycznym 11 września 2001 roku wieżowców World Trade Center. Decyzję taką podjęły władze Nowego Jorku po konsultacji z architektami przyszłego obiektu. Dostawcą belek nośnych będzie luksemburski oddział AncelorMittal Differdange, uznany producent wysokiej jakości elementów konstrukcyjnych, którego głównymi odbiorcami są m. in. realizatorzy „drapaczy chmur” w USA i Kanadzie. Żaden z producentów tych państw nie gwarantował równie dobrych jakościowo konstrukcji.

**Wyrazy współczucia
żonie, dzieciom
oraz wnukom**

**Zygmunta
Mazurkiewicza**

**składają
przyjaciele, współpracownicy
oraz Zarząd Spółki Maritex**

**Serdecznie dziękuję wszystkim,
którzy wzięli udział
w ceremonii pogrzebowej**

**Mojego Męża
Zygmunta**

**i wspomagali nas duchowo
w trudnych dla nas chwilach**

**Felicja Mazurkiewicz,
córka Alicja oraz syn Michał
z rodzinami**

z ArcelorMittal - w świecie, w Europie

ArcelorMittal pomógł zbudować stację polarną

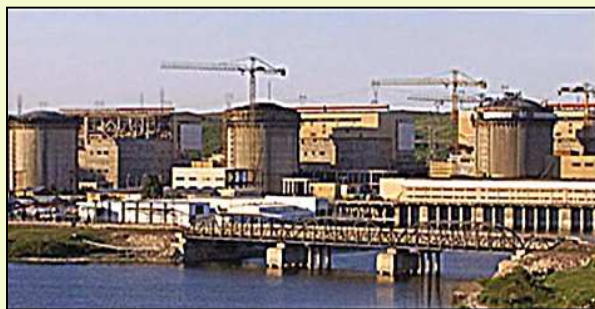
Koncern ArcelorMittal jest sponsorem i technologicznym partnerem międzynarodowego przedsięwzięcia polarnego – „Księżniczka Elizabeth”. W ramach współpracy, koncern przekazał 25 ton wysokiej jakości nierdzewnej stali, która posłużyła do budowy poszycia arktycznej stacji badawczej. Stal spełnia ekstremalne wymagania i wytrzymałość 40 stopniowych mrozów oraz silnych polarnych wiatrów. Aktualnie trwa załadowywanie elementów stacji w specjalne pojemniki skąd drogą morską statkiem wyruszą z portu w Antwerpii w rejon Dronning Maud na Antarktydzie. Obiekt o powierzchni 700 m², stanie na wysokości 2000 mnpm pomiędzy rosyjską stacją Nowolazarevskaya a japońską - Syowa.

Stacja będzie domem i miejscem pracy dla dwudziestu naukowców. Będą oni badać zmiany klimatyczne w tym przyczyny efektu cieplarnianego na Ziemi. Przy budowie obiektu zastosowano najnowocześniejsze technologie dzięki czemu osiągnięto wysokie standardy funkcjonalności i komfortowe warunki dla pracujących w niej polarników. Aktualnie na Antarktydzie znajduje się około 50 stacji badawczych należących do 20 państw. Przebywa na nich od około 4 000 osób latem do około 1 000 osób zimą.

ArcelorMittal zainwestuje w energię jądrową?

Własne huty, kopalnie rudy żelaza i węgla, koksownie, elektrownie, fracht do przewozu surowców - to wszystko ma już grupa ArcelorMittal. Nie poprzestaje jednak na niezależnieniu się od dostaw surowców i jak donosi rumuńska prasa koncern jest wymieniany wśród 31 firm zainteresowanych inwestycjami przy budowie 3 i 4 reaktora elektrowni jądrowej Cernavoda. W grupie tej są zarówno firmy wytwórcy energii, dystrybutorzy, odbiorcy a także kontrahenci usług oferujący Rumunom potencjał ekonomiczny gwarantujący sfinalizowanie projektu. Obok ArcelorMittal zainteresowanie uczestnictwem w programie zaproponowały: Energy Holding, Rompetrol, Alro Slatina, Lafarge, ENEL Italy, Silcotub, czeski CEZ, EON Germany, AFEN, Ansaldo, Tescovex Iasi, EGL, BNP Paribas i RWE Germany. Docelowo elektrownia Cernavoda będzie dysponowała pięcioma reaktorami jądrowymi typu CANDU o mocy 700 MW każdy. CANDU (ang. **C**anadian **D**euterium **U**ranium) to typ reaktora, w którym rolę moderatora i chłodziwa pełni ciężka woda. Producent zapewni 60 letnią bezpieczną produkcję energii. ArcelorMittal jest właścicielem rumuńskiej huty Galati producenta ponad 50 procent stali w tym kraju.

Najbogatszy Hindus zdezonizowany

Lakshmi Mittal utracił pozycję najbogatszego Hindusa. Zdezonizował go jego krajan - Mukesh Ambani, który umiejętnie wykorzystuje boom rynku giełdowego w Indiach. Wartość jego majątku oszacowano na 50 mld dol. co daje mu czwarte miejsce wśród najbogatszych ludzi na świecie. W maju br. "Sunday Times" ogłosił listę tysięcy najbogatszych mieszkańców Wielkiej Brytanii. Listę otwierał Lakshmi Mittal z majątkiem szacowanym na ponad 38 miliardów dolarów. 50-letni Mukesh Ambani jest właścicielem i prezesem największej hinduskiej spółki giełdowej Reliance Industries osiągającej 20 mld dol. obrotów rocznie. Ma też sieć petrochemii, stacji paliwowych, fabryk chemicznych i tekstylnych.

Kolejny konflikt w Mittal Steel Annaba

Zażegnany na początku września konflikt związkowców z kierownictwem algierskiej huty Mittal Steel Annaba - powrócił. Sprawa dotyczy nierealizowania zapisów z 2004 roku dotyczących warunków pracy, czasu pracy i urlopów. Pracownicy nie godzą się też na wielkość proponowanych odpraw, które mają zachęcić do dobrowolnego odejścia. Każdy pracownik Mittal Steel Annaba, który zadeklaruje taką wolę otrzyma odprawę w wysokości 600 000 dinarów. (24,5 tys. zł.) Wg szefa związku Smaila Kouadria stałym źródłem konfliktu są niskie płace i redukcja zatrudnienia. Z tego powodu w Annaba i pozostałych 5 spółkach Mittal dochodzi do częstych protestów. Od czasu przejścia algierskiej huty w 2001 roku zatrudnienie z 14 tys. zredukowano do 8 tys. stanowisk pracy. Pracodawca zapowiada dalsze cięcia, by na koniec 2008 roku osiągnąć zatrudnienie na poziomie 4800 osób.

...na posiedzeniu Międzyzakładowej

Po trwającej dwa miesiące przerwie wakacyjnej Międzyzakładowa Komisja „S” dąbrowskiego oddziału Mittal Steel Poland wznowiła posiedzenia. Podczas spotkania w środę 26 września, przewodniczący przedstawili problemy na ich wydziałach i w spółkach. W okresie tym odnotowano kilkanaście wypadków przy pracy w tym jeden, który zakończył się zgonem pracownika. Nieoficjalnie wypadków tych było znacznie więcej, ale nie wszystkie były przez pracodawców odnotowywane i rejestrowane. Niwelowaniu zagrożeń i poprawie bezpieczeństwa na stanowiskach pracy służą przeglądy BHP. Takie jesienne przeglądy trwają aktualnie w większości wydziałów i spółek

Przewodniczący „S pionów administracyjnych przekazywali informacje o dużym zaniepokojeniu pracowników biurowych i ich obawach o miejsca pracy w związku dążeniem pracodawcy do osiągnięcia docelowego 10,411 zatrudnienia w Mittal Steel Poland na koniec br.

I choć redukcja zatrudnienia jak zapewnia pracodawca będzie odbywała się poprzez wydzielenia poszczególnych jednostek ze struktury huty i znaczna część pracowników ma szansę znaleźć zatrudnienie w wydzielonych i nowo powstałych spółkach z zachowaniem gwarancji pracy i świadczeń socjalnych - strach i niepewność jednak pozostają.

Najwięcej pytań jak zresztą na wszystkich posiedzeniach MK, dotyczyło spraw płacowych. Zdaniem przewodniczących, są pod presją pracowników, którzy domagają się wyższych wynagrodzeń za zwiększoną wydajność pracy. Powinny być one skorelowane z osiąganymi przez firmę zyskami. Do tego potrzebna jest nowa polityka płacowa, która określałaby kierunek i sposób dochodzenia naszych płac do poziomu wynagrodzeń w oddziałach ArcelorMittal w Europie.

Problem niedowartościowania wykonywanej na rzecz huty pracy sygnalizują przede wszystkim pracownicy spółek. Zdaniem załóg w tych podmiotach - w sposób niepokojący rośnie rozwarstwienie ich wynagrodzeń z poziomem płac w hucie. Jest to o tyle niesprawiedliwe, że bardzo często pracownicy spółek i huty wykonują tę samą pracę lub o podobnym charakterze zadania.

Innym problemem sygnalizowanym przez przewodniczących spółek jest konflikt ze spółką Partner. Zarządy zapowiadają, że na dotychczasowych warunkach nie podpiszą nowych umów. Sprawa dotyczy ponoszenia przez spółki kosztów - ryczałtu na każdego pracownika bez względu na to, czy Partner obsługuje pracownika czy też nie.

Pielgrzymka do Grobu ks. Jerzego Popiełuszki

Tradycyjnie, jak co rok Komisja NSZZ Solidarność NJ zaprasza w dniu 19 października na Pielgrzymkę do Grobu ks. Jerzego Popiełuszki. Tego dnia tysiące pielgrzymów przybywa do grobu ks. Jerzego, aby modlić się o Jego rychłą beatyfikację. Grób księdza ma kształt kurhanu i otacza go różaniec z polnych kamieni ułożonych w kształcie granic Polski. Serdecznie zapraszamy.

Zapisy Jadwiga Szewczyk tel. 8113, 9440 środa)

Kierownictwo spółek ma dość płacenia za coś, co nie istnieje.

Zdaniem Lecha Majchrzaka - wiceprzewodniczącego Solidarności ds. zatrudnienia i płac czekają nas duże zmiany w związku z pracami nad nowym zakładowym układem zbiorowym dla pracowników Mittal Steel Poland.

Problemem, przed którym stoi centralny zespół płacowy jest ujednoczenie w czterech oddziałach: zasad premiowania, wartościowania stanowisk pracy, dodatków czterobrygadowych i szkodliwych oraz urlopów zdrowotnych. Aktualnie analizujemy przekazane nam przez pracodawcę projekty. Takim jest m. in. projekt taryfikatora płac, który będzie integralną częścią ZUZP oraz regulamin premii. Propozycja pracodawcy to przejście z premii kwotowej na rzecz premii procentowej. W tej kwestii związek nasz prezentuje odmienne stanowisko i ma własną propozycję, korzystniejsza dla pracowników, którą przedstawi na najbliższym zespole centralnym. Kwestie te będą szeroko omawiane na łamach Wolnego Związkowca z chwilą konkretnych ustaleń w ramach zespołu centralnego.

W drugiej części posiedzenia Międzyzakładowej Komisji uczestniczył Jacek Kościelniak - poseł PiS i Podsekretarz stanu w kancelarii Premiera. Jak powiedział przewodniczący Solidarności Jerzy Goinski - minister Kościelniak w czasie ostatnich dwóch lat bardzo pomagał naszemu związkowi i za jego pośrednictwem mieliśmy ułatwioną drogę rozmowach z przedstawicielami rządu i osobami, które były bezpośrednio zaangażowane m. in. w pracach nad ustawą pomostową.

Minister przedstawił w krótkim zarysie zakres dotychczasowych spotkań z przedstawicielami naszego związku w kwestii emerytur pomostowych, które skutkowały wpisaniem do katalogu zawodów uciążliwych i objętych prawem skorzystania z wcześniejszych emerytur pomostowych w hutnictwie. Odpowiadał też na pytania zebranych dotyczące współpracy z Solidarnością oraz o pracach nad projektami legislacyjnymi PiS, w tym nad pakietem ustaw - budowy solidarnej państwa, wolnego od korupcji. (jz)

Jasnogórska Pielgrzymka z Darem Ołtarza

Blisko 50 tysięcy osób wzięło w tym roku udział w jubileuszowej Ogólnopolskiej Pielgrzymce Ludzi Pracy na Jasną Górę. Nigdy wcześniej, nie było tylu sztandarów związkowych, stowarzyszeń i instytucji. Najliczniejszą stanowiły te napisem „Solidarność. Ktoś nawet przyjechał z transparentem, którym witał Jana Pawła II podczas jego pierwszej wizyty w Częstochowie w czerwcu 1979 roku. Powiewające z wałów jasnogórskich sztandary przydały liturgicznemu zgromadzeniu szczególnie uroczystej oprawy.

W homiliach były odniesienia do pierwszej po śmierci Jerzego Popiełuszki pielgrzymki, podczas której dochodziło do prowokujących incydentów przez agentów Służby Bezpieczeństwa. Były też słowa krytyki pod adresem tych pracodawców, którzy łamią prawa pracownicze zmuszając podwładnych do pracy ponad siły za niewielkie pieniądze oraz zaniżają standardy socjalne zatrudnionych. Do rządzących apelowano o działania, które zahamują narastające rozwarstwienie społeczne, zredukują do minimum bezrobocie i ochronią najslabszą część społeczeństwa.

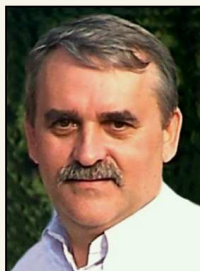
- Budujmy razem Polskę, która pochyla się nad każdym człowiekiem, każdemu daje szansę i poczucie bezpieczeństwa - mówił do wiernych Kardynał Henryk Gulbinowicz. Bo jak nam nakazał Jan Paweł II - Solidarności nie może za braknąć nigdzie tam, gdzie ludzie potrzebują pomocy w obronie swoich praw. Jak powiedział premier Jarosław Kaczyński. - mamy dziś niepodległość, mamy wolność i demokrację - mówił, ale ciągle odczuwamy deficyt sprawiedliwości. Ksiądz Jerzy walczący o prawdę pozostaje wzorem dla wszystkich, którym marzy się Polska solidarna, Polska sprawiedliwa - dodał. W XXV Pielgrzymce Ludzi Pracy brała udział delegacja Solidarności Huty Katowice z poczem sztandarowym. Wśród ofiarodawców, którzy przekazali dary ołtarza - z jasnogórskiego szczytu wymieniono naszą organizację. (jz)

MONTREAL - 16-18 września br.

Konferencja związkowców grupy ArcelorMittal

cd. ze str. 1 - Spotkanie w Kanadzie było pouczającą lekcją - mówi **Jerzy Goinski** przewodniczący Solidarności dąbrowskiego oddziału Mittal Steel Poland. Również pozostali uczestnicy ocenili konferencję bardzo pozytywnie, bo zapoczątkowała integrację społeczności związkowej w naszym koncernie. W ostatnim dniu wizyty gospodarze zorganizowali nam zwiedzanie kanadyjskiej huty ArcelorMittal Sidbec-Dosco.

Mogliśmy zobaczyć jak przebiega produkcja, porozmawiać z pracownikami - dokonać porównań. Nasze huty są zdecydowanie technologicznie dużo nowocześniejsze a warunki pracy nie gorsze niż w Kanadzie. Natomiast, jeśli chodzi o wynagrodzenia, to jesteśmy daleko w tyle. Praca kanadyjskiego hutnika jest wyżej wyceniona niż u nas. Przeciętna stawka to 20 dolarów na godzinę.

Miałem też okazję porozmawiać z szefem koncernu Lakshmi Mittalem. Zaprosiłem go do odwiedzenia Polski. Przypomniałem, że od czasu ostatniej jego wizyty u nas tj. o podpisania w lutym 2003 roku pakietu socjalnego upłynęło już 4 lata.

- Nie ma takiej potrzeby, jeżeli wszystko jest w porządku - odparł. Inwestycje macie wykonane w większym zakresie niż zobowiązałem się w umowie prywatyzacyjnej, a sprawy społeczne, są na bieżąco realizowane.

O spotkaniu:

Leo Gerard - szef amerykańskiej centrali Steelworkers (USW) - wizerunek Arcelor-Mittal kształtują nie tylko jego wyniki finansowe i pozycja lidera wśród producentów stali, ale przede wszystkim to, jak w koncernie są traktowani pracownicy.

Szef kanadyjskiej centrali USW Quebec - **Michel Arsenault** - posłużyć się tutaj obserwacją z niedawnej wizyty w zakładach Arcelor-Mittal w Algierii i Meksyku. - Dzieli nas wiele a najbardziej poziom wynagradzania. Związkowcy w tych krajach liczą na naszą pomoc. Wierzą, że pomożemy im w dochodzeniu do wyższych standardów bezpieczeństwa pracy i wyrównywania poziomu wynagrodzeń. Te różnice nadal są znaczne.

Konferencja w Montrealu, była największym z dotychczasowych spotkań integracyjnych w grupie Arcelor Mittal. Wzięli w nim udział związkowcy z: Argentyny, Belgii, Brazylii, Kanady, Czech, Francji, Niemiec, Indii, Włoch, Liberii, Luksemburga, Macedonii, Meksyku, Rumunii, Rosji, RPA, Hiszpanii, Trynidad i Tobago, USA i Kanady. Polską delegację reprezentowali Jerzy Goiński i Stanisław Stasielak z Mittal Steel Poland oraz Jacek Gąsiorowski z Arcelor Huta Warszawa. *Jacek Zommer*

Koniec sporu zbiorowego w Zakładzie Automatykacji Solidarność wynegocjowała lepsze warunki płacowe

Podpisaniem uzgodnień zakończył się w środę 19 września br. spór zbiorowy w Spółce HK Zakład Automatykacji. Głównymi powodami nasilającego od wielu miesięcy konfliktu, który w końcowej fazie przekształcił się w spór zbiorowy pomiędzy Solidarnością Mittal Steel Poland S.A. z Karkowa i Dąbrowy Górniczej a Zarządem Spółki były: niezrealizowanie uzasadnionych żądań płacowych, łamanie prawa oraz lekceważenie praw pracowniczych i związkowych.

W podpisanym porozumieniu Pracodawca zobowiązał się:

- ♦ wypłacić za okres od 1 czerwca do 30 września br. z wypłatą wynagrodzenia za miesiąc wrzesień br. dodatkowe wynagrodzenie na poczet uzgodnienia jednolitego systemu wynagradzania w Spółce w jednakowej kwocie dla każdego pracownika Spółki zatrudnionego na dzień 31 maja br.

- ♦ wypłacić dodatkowe wynagrodzenie na poczet uzgodnienia jednolitego systemu wynagradzania w Spółce za pozostały okres - do dnia uzgodnienia jednolitego systemu wynagradzania w Spółce, o ile to uzgodnienie nastąpi do dnia 31.12.2007r. - z wyrównaniem od dnia 1.10.2007r. z wypłatą najbliższego wynagrodzenia.

W przypadku braku uzgodnienia w/w terminie bez winy stron, wypłata nastąpi przy najbliższej wypłacie po dacie uzgodnienia jednolitego systemu wynagradzania.

- ♦ w celu zapewnienia realizacji zapisów pkt. 2 powyżej Strony przyjęły, że niezwłocznie dokonają zmiany zapisów pkt. I. ust. 3 Porozumienia Płacowego z dnia 30 marca br.

- ♦ Pracodawca zobowiązał się do przedłożenia aneksu do Porozumienia z 30 marca br. pozostałym Zakładowym Organizacjom Związkowym działającym w Spółce. Realizacja pkt. 2 niniejszego Porozumienia nastąpi pod warunkiem uzgodnienia i podpisania aneksu do Porozumienia z dnia 30.03.2007 r. przez te organizacje.

- ♦ Zarząd zobowiązał się też do utworzenia do końca listopada br. funduszu na nagrodę roczną za zrealizowany wynik finansowy spółki w 2007 r. w wysokości nie mniejszej niż 500zł brutto na każdego pracownika wg stanu zatrudnienia na dzień 31.10.2007r., której wypłata nastąpi wraz z wypłatą wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2007r. Ostateczna wysokość nagrody i zasady rozdziału funduszu zostaną uzgodnione w listopadzie br. w trybie porozumienia między stronami niniejszego porozumienia oraz pozostałymi związkami w Spółce.

Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” Mittal Steel Poland S.A. - Dąbrowa Górnicza oświadczyła, że treść niniejszego Porozumienia oraz jego realizacja w ustalonych terminach stanowi wypełnienie żądań będących przedmiotem sporu zbiorowego zgłoszonego pismem z dnia 27 sierpnia 2007r.

Powyższe porozumienie zażegnało rozszerzenie akcji protestacyjnej w spółce, ponieważ NSZZ „Solidarność” zapowiadała, że jeśli negocjacje nie przyniosą oczekiwanych efektów - przeprowadzi referendum wśród załogi i zaostry akcje protestacyjną do strajku włącznie.

Za wsparcie i życzliwość dla naszych działań ogromne podziękowania należą się wszystkim pracownikom Spółki, zwłaszcza tym, którzy do nas dzwonili albo w bezpośrednich rozmowach przekazywali swoje poparcie. Jeszcze raz dziękujemy. LM

Podsumowanie półrocznej działalności Komisji „S” ZWG/W

Spotkanie podsumowujące półroczną działalność przeprowadziła Komisja Wydziałowa Walcowni ZWG/W

W obradach uczestniczyło czteroosobowe prezydium Solidarności Huty Katowice. Po odczytaniu sprawozdania za okres marzec-wrzesień br. przez przewodniczącego „S” Eugeniusza Gerke i przyjęciu przez zebranych wywiązała się dyskusja.

Przewodniczący MOZ NSZZ „Solidarność” Jerzy Goiński mówi o planach właściciela dotyczących przewidywanych inwestycji oraz zmianach organizacyjnych i produkcyjnych w dąbrowskim oddziale. Wymienił szereg działań interwencyjnych w sprawach pracowniczych podjętych w hucie i spółkach przez członków prezydium.

Odpowiadał na pytania dotyczące obrad IV Krajowego Zjazdu Delegatów „Solidarności” i porozumienia socjalnego z rządem RP. Wiceprzewodniczący ds. płac i zatrudnienia - Lech Majchrzak - mówił o swoim uczestnictwie pracach nad nowym zakładowym układem pracy dla pracowników Mittal Steel Poland. Odpowiadał na pytania dotyczące spraw płacowych, projektu taryfikatora i emerytur pomostowych.

W nawiązaniu do projektu wprowadzenia w Mittal Steel Poland jednolitej siatki płacowej, Komisja podjęła stanowisko, by grupa tokarzy-kalibrowników przypisana została w tabeli płac do wyższej klasyfikacji zarobkowej tj. grupy pracowników na wydziałach produkcyjnych.

Oddelegowania i świadczenia statutowe przeznaczone dla członków związku oraz wyjazdy na uroczystości rocznicowe były tematem wystąpienia wiceprzewodniczącego - sekretarza Stanisława Szreka. Przedstawiając zakres szkoleń organizowanych przez związek, zachęcał Komisję do szerokiego z nich korzystania.

Wiceprzewodnicząca - skarbnik Katarzyna Kulik przedstawiła szczegóły funkcjonującego w związku programu „GROSİK”. Wiceprzewodniczący ds. socjalnych Janusz Czajkowski odpowiadał na pytania w sprawach dot. mieszkań zakładowych, żywienia zbiorowego i innych spraw z zakresu problematyki socjalno-bytowej.

Kolejne spotkanie sprawozdawcze komisji wydziałowej odbędzie się z końcem stycznia 2008 roku.

Robert Winkler

Z listów do redakcji

Wokół funduszu socjalnego w EC Nowa

Od kilku tygodni pracownicy EC Nowa wiele uwagi i czasu poświęcają dyskusjom na temat przeznaczenia i wykorzystania funduszu socjalnego. Stało się tak za sprawą pisma, jakie grupa pracowników zredagowała, a także ubierała pod jego treścią 237 podpisów. Pismo w swej treści powołania się na ustawę o Związkach Zawodowych i Funduszu socjalnym wnoszą do pracodawcy wnioski o ustalenie w regulaminie zasad wykorzystania tegoż funduszu i takiego podziału, aby głównym elementem było wypłacenie każdemu pracownikowi jednorazowego świadczenia urlopowego (80% środków i więcej), uzależnione od dochodu. Informuje się też w tym piśmie, że przy takiej propozycji koszty obsługi funduszu znacznie się zmniejszą. Pismo to wpłynęło do Zarządu EC Nowej.

Tymczasem po głębszym rozeznaniu tematu okazało się, że wiele osób podpisywało pismo na zasadzie „podpisz, bo inni też podpisali”. Podpisywali więc pracownicy, którzy w dużym stopniu korzystają z pomocy socjalnej, mając bardzo niskie dochody, małe dzieci, przyszli emeryci. Zasugerowano, jakie to wielkie pieniądze idą nie wiadomo gdzie, bo na Koksowni Przyjaźni płacą po 2500 zł „gruszę”.

Natomiast prawda o wysokości odpisu na pracownika jest taka, że na jednego zatrudnionego w 2007 roku to kwota 804,60 zł, a na pracownika zatrudnionego w warunkach szczególnych 1.072,80 zł. Taką kwotę pracodawca przekazuje od każdego zatrudnionego pracownika na konto ZFSS. Uważam, że bardzo dobrze pracującą komisją socjalną w EC Nowej, dzieli te środki bardzo rozsądnie. Podstawowe świadczenie dofinansowujące wypoczynek pracownika, jakim jest „grusza” jest w wysokości porównywalnej do innych zakładów z obszaru Huty, dzieci pracowników mają dofinansowanie do różnych form wypoczynku, na Mikolaję otrzymują znakomite paczki.

Krzewiony jest sport, aktywny wypoczynek na żaglówkach, kortach, wycieczkach, narciach. Integracja załogi pogłębia się na sportkach w ramach festynu i obchodów rocznic jubileuszowych. Jak oceniana jest ta forma działalności można było przeczytać niejednokrotnie na łamach gazetki EC Notowania w wypowiedziach pracowników. Wypłacając jednorazowe świadczenie - wszystko to, co z trudem organizowano, zostanie zniszczone.

Pracodawca zapowiada przeprowadzenie ankiety wśród pracowników EC Nowa na temat podziału środków z ZFSS na poszczególne cele. Takiego rozwiązania nie przewidywał nawet ustawodawca. Bo czy pracownik, który dawno odchowal dzieci przyzna środki na kolonie, obozy, paczki dla dzieci? Czy pracownik, który woli poleżeć pod drzewkiem lub „gnić” przy komputerze, przyzna środki na sport, wycieczki, zapomogi, z których jeszcze nie musi korzystać?

Wychodzi na czoło stara polska przywara - zawiść. Czego ja nie mam, czego nie otrzymuję to i inny niech z tego nie korzysta. Tymczasem opinie zaczerpnięte z opracowań prawnych w tym zakresie są dosyć jasne. Ustawa o ZFSS określa cele, na jakie mogą być przeznaczone środki funduszu. W opinii prawników „zgodnie z art.18 kodeksu pracy - postanowienia innych aktów prawnych, na podstawie których powstaje stosunek pracy, nie mogą być mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy. A takie mniej korzystne byłyby właśnie postanowienia regulaminów wynagradzania czy funduszu, które wykluczałyby możliwość korzystania z jednej z form działalności socjalnej.

- Pracodawcy nie mogą wybrać rodzaju działalności socjalnej, którą będą dofinansowywać - stwierdza Anna Martuszewicz z Departamentu Prawnego Głównego Inspektoratu Pracy.

Fundusz jest bowiem przeznaczony na finansowanie działalności socjalnej, co wynika wprost z art.1 ustawy o funduszu. Ta z kolei jest zdefiniowana w art.2 tej ustawy. Definicja ta nie dopuszcza ograniczania tej działalności tylko do niektórych jej form. Źródło: Gazeta Prawna z 18 maja br.

Inną sprawą jest temat osób uprawnionych do korzystania z pomocy socjalnej z ZFSS. „Definicja osób uprawnionych do korzystania z funduszu jest ścisła, co oznacza, że żadna z wymienionych osób czy grup nie może, w drodze regulacji wewnętrzzakładowych być wykluczona z możliwości korzystania ze świadczeń socjalnych (z wyjątkiem ostatniej kategorii). Źródło: Serwis Prawno-Pracowniczy nr.023/2007 z dnia 5 czerwca br.

Niewątpliwie przy propozycji pracowników, którą chcą w EC Nowa wprowadzić - tak by się stało.

Na zakończenie jeszcze jedna sprawa dosyć istotna w tym zagadnieniu. Ustawodawca w odpowiednich aktach prawnych określił sposób oraz uprawnione gremia, które mają prawo uzgadniania regulaminu świadczeń socjalnych z pracodawcą, określania celów na jakie fundusz ma być przeznaczony. Nie ma też żadnego aktu prawnego, który odnosi się do możliwości ogólnozakładowego referendum w tej kwestii. Jest tak pewnie dlatego, by partykularne interesy któreś z grup nie przysłoniły celów, którym ma służyć pomoc socjalna. Nie dopuścimy by ciągle nas postrzegano jak w tym kawale, który oddaje mentalność naszych rodaków:

Jest dwóch sąsiadów w Niemczech jeden ma super dom dochodową firmą piękną zonę super samochód a drugi małą chałupinkę stare auto - o żonie lepiej nie wspominać. Wieczorem modli się do Boga - Panie Boże bądź sprawiedliwy, docenij moje wysiłki, spraw abym był tak samo bogaty, zaradny jak mój sąsiad, daj abym odniósł sukces. W tej samej sytuacji Polak modli się - Panie Boże bądź sprawiedliwy; spraw żeby mojemu sąsiadowi to wszystko szlag trafił.

Ocenę pozostawiam czytelnikom WZ.

Jan Pasterczyk - EC Nowa

Pro Patria et Libertata - za Ojczyznę i Wolność

W niedzielę 28 października br. w Sanktuarium św. Antoniego z Padwy („na górze”) w Gołonogu odbędzie się uroczyste poświęcenie Ołtarza Ojczyzny. Centralną część Ołtarza stanowi historyczny drewniany Krzyż wykonany przez strajkującą załogę Wydziału Mechanicznego M-32 podczas 11 dniowego strajku w grudniu 1981 r. Krzyż ten to niemy świadek tamtych dramatycznych wydarzeń i duchowa ośrodek strajkującej wówczas załogi Huty Katowice.

Po zakończeniu strajku Krzyż próbowano usunąć, ale dzięki patriotycznej postawie kierownika utrzymania ruchu Stanisława Radziejka, który powiadomił ojców franciszkanów trafił on do gołonoskiego Sanktuarium.

To tutaj „na górze” związkowcy Solidarności Huty Katowice i innych zaprzyjaźnionych zakładów spotykali się w co trzeci wtorek miesiąca na mszach za Ojczyznę.

Po brutalnej śmierci księdza Jerzego Popiełuszki zainicjowali powstanie Klubu Inteligencji Katolickiej i Duszpasterstwa Ludzi Pracy. Tutaj spotykali się: Herbert Rennert, Ewa i Marek Linczowscy, Krystyna Staniszevska, Czesław Wsół, Janusz Ostrowski, Czesław Zbroja, Henryk Szczerek, Adam Ryż, Stanisław Czamoto, Józef Mazur, Jerzy Maculewicz, Eugeniusz Kowalski, Stanisław Jachna, Ireneusz Płocha i wielu innych. Msze święta charakteryzowały: uroczysta oprawa, aktywny udział wiernych w liturgii, recytacja wierszy religijno-patriotycznych, często udział zaproszonych gości i zespołów muzycznych. Budziły one ogromne zainteresowanie, nie tylko parafian. Najnowsze dokumenty odnalezione w katowickim IPN są dowodem, że ruchem katolickim w Sanktuarium w Gołonogu interesowała się też Służba Bezpieczeństwa. To tutaj podczas jednej z takich ceremonii, zaproszony gość ks. Chojnacki witając przybyłych powiedział: "Witam wszystkich zgromadzonych na obecnej mszy i was wilki w owczej skórze co przyszliście tu służbowo". Ksiądz bez trudu wypatrzył w tłumie agentów bezpieki co wywołało konsternację wśród zgromadzonych.

W niedzielę 28 października zostanie poświęcony o godz. 12:30 nasz historyczny krzyż. Nie powinno na niej zabraknąć nikogo z tamtych lat.

Poświęcenia Ołtarza dokona biskup Jerzy Maculewicz - współzałożyciel Klubu Inteligencji Katolickiej i Duszpasterstwa Ludzi Pracy w Dąbrowie Górniczej.

Serdecznie wszystkich zapraszamy.

Represjonowani i skazani w PRL

Do 25 tys. zł. będą mogły otrzymać osoby, które były represjonowane lub skazane w latach 1944–1989 r. w związku ze swoją działalnością na rzecz niepodległości Polski. Sejm nowelizował ustawę o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za taką działalność. To oznacza, że wszystkie osoby pokrzywdzone przez reżim komunistyczny mogą występować do polskich sądów o uznanie orzeczenia za nieważne pod warunkiem, że było ono orzeczone w związku z walką o niepodległy byt państwa polskiego.

Ustawa dotyczy nie tylko orzeczeń sądów, ale też orzeczeń kolegiów ds. wykroczeń. Z zapisów tej ustawy, a tym samym z prawa do odszkodowania będą mogli skorzystać internowani w stanie wojennym oraz osoby, które podlegały amnestii.

To, czy danej osobie będzie przysługiwało odszkodowanie i w jakiej wysokości będzie decydował sąd. Ustawa nie przyznaje prawa do występowania o odszkodowanie byłym tajnym i świadomym współpracownikom organów bezpieczeństwa. Będą o nie mogły ubiegać się osoby, które nie zostały skazane, a znalazły się w więzieniu. O odszkodowanie będą mogły też wystąpić małżonkowie, dzieci i rodzice poszkodowanych. Wysokość odszkodowania nie będzie ograniczona w przypadku osób, które poniosły śmierć w związku z działalnością niepodległościową.

USTAWĘ PODPISZE PREZYDENT

Własność gruntu za 10 proc. wartości

Dotychczas gminy same ustalały wielkość bonifikat stosowanych przy przekształcaniu prawa użytkowania wieczystego we własność. W zależności od miejscowości sięgały one od 30 do nawet 99 proc. ceny gruntu. W wielu wypadkach władze gmin nie były jednak zainteresowane procesem uwłaszczeń i nie podejmowały uchwał o stosowaniu zniżek.

Nowelizacja ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości – czekająca na podpis prezydenta ma to zmienić. Nowe przepisy ujednolicią zasady i wysokości bonifikat przysługujących w trakcie procedur przekształceniowych. Nowelizacja przewiduje przyznanie obowiązkowych (a nie jak do tej pory uznaniowo stosowanych przez gminy) bonifikat dla trzech grup użytkowników, którzy chcą dokonać przekształcenia.

Na 90-proc. zniżkę w opłatach będą mogli liczyć użytkownicy wieczyści, których dochód miesięczny na jednego członka rodziny nie przekraczał przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce za ostatnie półrocze poprzedzające rok, w którym wystąpiono z żądaniem przekształcenia. Z takiej ulgi skorzystają jednak tylko osoby, które chcą przekształcić prawo użytkowania wieczystego nieruchomości przeznaczonej lub wykorzystywanej wyłącznie na cele mieszkaniowe. Druga grupa użytkowników wieczystych, którzy będą mogli wnioskować o mniejszą, bo 50-proc. bonifikatę, to osoby, które uzyskały prawo wieczystego użytkowania przed 5 grudnia 1990 r. Z ulg będą mogli skorzystać także ich następcy prawni (np. spadkobiercy). Takie same zniżki mają być przyznawane osobom, które chcą stać się właścicielami nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków. Nowe przepisy mają obowiązywać od 1 stycznia 2008 r.

ZMIANA PRAWA

Zamiast Funduszu - zaliczka alimentacyjna

Wybrane rodziny od października 2008 r. będą mogły otrzymać do 500 zł miesięcznie, jeśli drugi z rodziców nie płaci alimentów. Świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego będzie przysługiwać od października 2008 r. w wysokości zasadzonych alimentów, nie może być jednak wyższe niż 500 zł. Warunkiem jego przyznania będzie to, że dochód na członka rodziny nie przekracza 725 zł. Ponadto egzekucja alimentów musi być bezskuteczna. A za taką będzie się uznawać sytuację, w której komornik nie ściągnie pełnej kwoty alimentów, bez względu na wielkość zaległych zobowiązań dłużnika. Nowa ustawa wprowadza drugie, oprócz komorniczego, postępowanie egzekucyjne prowadzone przez urzędy skarbowe. Rodzina, która będzie chciała uzyskać prawo do świadczeń z FA, będzie składać specjalny wniosek do gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania. Dołączy do niego zaświadczenie z urzędu skarbowego o uzyskanych dochodach oraz zaświadczenie komornika, że egzekucja alimentów jest bezskuteczna.

ULGA RODZINNA

1145 zł na dziecko

Senat przyjął nowelizację ustawy o PIT wprowadzającą ulgę rodzinną w wysokości 1145,08 zł na każde dziecko. Senatorowie opowiedzieli się za ulgą rodzinną w wysokości dwukrotności kwoty zmniejszającej podatek, czyli ponad 1100 zł na każde dziecko. Wyższą ulgę będzie można uwzględnić, rozliczając podatki już za 2007 rok. Kwota odliczenia za ten rok wyniesie 1145,08 zł na każde dziecko. Ponieważ Senat nie wniósł do ustawy żadnych poprawek i przyjął ją w kształcie uchwalonym przez Sejm, nowelizacja czeka teraz na podpis prezydenta.

Wolny Związkowiec str. 6

OD 1 STYCZNIA 2008

Minimalne o 190 zł. w górę

Rada Ministrów przyjęła rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2008 roku. Pracownik zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, dla którego nie będzie to pierwszy rok pracy, w przyszłym roku za pełny przepracowany miesiąc otrzyma minimum 1.126 zł brutto. Będzie to więc aż o 190 zł, więcej niż w roku bieżącym. W ostatnich kilku latach największą podwyżkę odnotowaliśmy w 2006 roku (50 zł i 10 gr.). Wynagrodzenie minimalne w przyszłym roku będzie stanowiło ok. 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej

Bezpieczniejsze warunki pracy

Rada Ministrów zobowiązała się do wdrożenia unijnych dyrektyw dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Inspekcje Pracy i Sanitarna będą częściej kontrolować i surowiej karać firmy niezapobiegające zagrożeniu życia pracowników. Unia Europejska chce, aby wszystkie kraje Wspólnoty zmniejszyły liczbę wypadków przy pracy o 25 proc. Aby ograniczyć to zjawisko, rząd zobowiązał się wdrożyć w całości trzy dyrektywy unijne, regulujące m.in. wykonywanie pracy w niebezpiecznych warunkach oraz zasady ewakuacji i udzielania pierwszej pomocy w firmach. Rząd zalecił Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej, aby częściej kontrolowały i surowiej karały pracodawców narażających życie i zdrowie pracowników. W ubiegłym roku liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy wzrosła o 11 tys. (do 95 tys.), a liczba pracujących w niebezpiecznych warunkach o 14 tys. (do 590 tys.). Wg szacunków Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – koszt społeczny tych wypadków mógł wynieść nawet 16 mld zł.

Kolejna nowelizacja kodeksu pracy

Po konsultacjach społecznych i uzgodnieniach międzyresortowych Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przedstawiło poprawiony projekt nowelizacji ustawy - Kodeks pracy.

Nowe przepisy przewidują, że dyżur pracownika będącego do dyspozycji pracodawcy zawsze będzie wliczany do czasu pracy, nawet gdyby w czasie dyżuru nie wykonywał on pracy. Do czasu pracy będzie wliczany nie tylko czas wykonywania pracy w trakcie dyżuru, ale również pozostawanie pracownika w gotowości do wykonywania pracy. Na takich samych zasadach jak obecnie pozostaną reguły wynagrodzenia za pełnienie dyżuru nawet, gdy odbywany jest on poza obszarem wykonywania pracy. W sytuacji takiej pracownik posiada wciąż uprawnienia do czasu wolnego lub wynagrodzenia. Jest to zgodne z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, które nakazuje jednak zmianę zasad udzielania pracownikowi równoważnego czasu wolnego, w sytuacji, kiedy nie zagwarantowano pracownikowi w określonej dobie 11-godzinny wypoczynek. Zgodnie ze stanowiskiem ETS okres równoważny ma być udzielany pracownikowi od razu po zakończeniu pracy uniemożliwiającej skorzystanie z odpoczynku.

Kolejną zmianą dotyczy zasad przedłużania okresów rozliczeniowych czasu pracy powyżej sześciu miesięcy. Przedłużanie takich okresów ma być dozwolone jedynie poprzez zamieszczenie właściwych zapisów w układzie zbiorowym pracy, a więc zgodnie z Dyrektywą 2003/88/WE w sprawie niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.Urz. UE L 299 z 18.11.2003 r.).

Blżej prawa

Orzecnictwo

Ustawiczne strofowanie pracownika to mobbing

Wystarczy pół roku pracy i rzadkie spotkania z kierownikiem, które mogą spowodować utratę zdrowia pracownika, by pracownik miał prawo do zadośćuczynienia za mobbing – orzekł Sąd Najwyższy.

SN rozpatrywał sprawę pracownicy zatrudnionej w firmie, która redukowała liczbę pracowników. W ten sposób trafiła na inne stanowisko z pensją niższą niż dotychczas. Nie to jednak okazało się największym problemem. Jej szefowa, za każdym razem gdy pojawiała się, rozmawiała z nią wyłącznie podniesionym głosem, przy czym często używała słów powszechnie uznanych za nieparlamentarne. Pracownica nie wytrzymała i złożyła do sądu sprawę o mobbing żądając pieniężnego zadośćuczynienia.

Zarówno sąd rejonowy, jak i okręgowy przyznały jej rację. Na takie rozstrzygnięcie nie zgodziła się firma, która skierowała skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego dowodząc, że pracownica nie może być traktowana jako poddana mobbingowi, gdyż w firmie taka atmosfera dotyczyła wszystkich pracowników. Poza tym była zatrudniona zbyt krótko, by można uznać działania przełożonej za długotrwałe. Sąd Najwyższy uznał jednak, że definicja mobbingu nie wymaga, aby nękanie lub zastraszanie pracownika było zachowaniem wyjątkowym, odbiegającym znacząco od normalnych zachowań w danym miejscu pracy. Musi jednak spełnić wszystkie przesłanki mobbingu wymienione w art. 94 kodeksu pracy. Pracownik ma obowiązek je udowodnić, a także wykazać związek między nękaniami przez pracodawcę a utratą zdrowia.

SN dodał, że nie jest możliwe sztywne wskazanie minimalnego okresu niezbędnego do zaistnienia mobbingu. Tym bardziej, że długotrwałość oznacza długi, lecz bliżej nieokreślony czas. Sąd oparł się także na opinii biegłego sądowego, który w czasie postępowania stwierdził związek między mobbingiem a utratą jej zdrowia. (sygn. I PK 176/06). Również w wyroku z 29 czerwca 2005 r., opublik. OSNP 2006/9-10/149 – Sąd Najwyższy orzekł, że zachowanie pracownika na stanowisku kierowniczym polegające na upublicznieniu współpracownikom może być zakwalifikowane jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych (art. 52 par. 1 pkt 1 k.p.).

Pomieszczenie dla palaczy w obowiązkach pracodawcy

Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że zgodnie z obowiązującymi przepisami firmy zatrudniające co najmniej 20 osób muszą wyznaczyć pomieszczenie na palarnię. Obowiązek ten wynika z rozporządzenia z 26.9.1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650) oraz dodatkowo z ustawy z 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.). W szczególności te ostatnie przepisy wprowadzają zakaz palenia na terenie firmy poza odpowiednio wydrebnionymi i przygotowanymi pomieszczeniami. Natomiast te parametry techniczne określa ww rozporządzenie.

A zatem po stronie pracodawcy powstaje konieczność wyznaczenia palarni, jeżeli zatrudnia on co najmniej 20 pracowników. Obowiązek ten jest niezależny od tego, czy zatrudnia się pracowników palących czy niepalących. Wystarczy więc, że zostanie spełnione kryterium liczby zatrudnionych i firma będzie objęta tym obowiązkiem, nawet w sytuacji gdy żaden z pracowników nie pali. Wyrok NSA jest brzemienny w skutkach – wynika z niego jednoznacznie obowiązek pracodawcy przygotowania pomieszczenia na palarnię. Palarnie muszą spełniać wysokie wymagania techniczne, np. powietrze ma być wymieniane dziesięciokrotnie w ciągu godziny, a na powierzchni minimum 4 mkw. musi znaleźć się odpowiednia liczba popielniczek. Wyrok NSA z 4.4.2007 r., I OSK 892/06

Przemęczenie przyczyną wypadku przy pracy

Nieszczęśliwe zdarzenie może być uznane za wypadek przy pracy, wówczas gdy zostanie spowodowane przyczyną zewnętrzną. Tą przyczyną może być nadmierne obciążenie pracownika pracą. W razie wystąpienia wypadku w pracy konieczne jest ustalenie, jaka była jego przyczyna.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2002 r. nr 199, póź. 1673 ze zm.), za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą.

W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że zewnętrzną jego przyczyną może być każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego pracownika, mogący wywołać szkodliwe skutki, w tym także doprowadzić do pogorszenia się stanu zdrowia chorego pracownika.

Sąd Najwyższy w uchwale z 11 lutego 1963 r. (III PO 15/62, OSNCP z 1963 r. z. 10, póź. 215) orzekł, że za przyczynę zewnętrzną uznaje się również nadmierny wysiłek fizyczny powodujący uszkodzenie organu wewnętrznego pracownika dotkniętego schorzeniem samoistnym, jeżeli przyspieszył on lub pogorszył istniejący stan choroby. Oznacza to, że do uznania danego zdarzenia za wypadek przy pracy niezbędne jest ustalenie, że nastąpił on wskutek przyczyny zewnętrznej, choćby współdziałały równocześnie i przyczyny wewnętrzne, czyli samoistne schorzenia pracownika (np. choroba serca czy płuc).

Przyczyną zewnętrzną wypadku może być również nadmierne obciążenie pracownika pracą, np. zmuszenie go do ciężkiej pracy w godzinach nadliczbowych, bez zapewnienia dostatecznego czasu na odpoczynek.

Sąd Najwyższy w wyroku z 1 grudnia 2000 r. (II UKN 107/00, PiZS 2001/11/41), orzekł, że praca świadczona przez kilka tygodni z ewidentnym naruszeniem przez pracodawcę przepisów o czasie pracy stanowi przyczynę zewnętrzną doznanego przez pracownika śmiertelnego zawału serca, który w tych okolicznościach sprawy był wypadkiem przy pracy.

Ocena nadmierności wysiłku fizycznego wymaga uwzględnienia możliwości fizycznych i psychicznych danego pracownika, w tym jego wieku i kondycji w dniu wypadku, która zależy także od tego, czy pracownik przystąpił do pracy po okresie dłuższego odpoczynku (urlopu), czy też wykonywał ją przemęczony dotychczasową pracą (por. wyrok SN z 30 czerwca 1999 r., II UKN 22/99, OSNAP 2000/18/696).

Prawo na co dzień

♦ Notarialne przekazanie darowizny ♦ renta rodzinna ♦

Pyt.: - Rodzice chcą przepisać mi mieszkanie, jako akt darowizny. Czy muszą tego dokonać aktem notarialnym?

Odp.: - Darowanie takie musi być dokonane w formie aktu notarialnego u notariusza. Jeżeli mieszkanie posiada księgę wieczystą, to notariusz sformułuje odpowiedni wniosek do sądu i sam go do sądu dostarczy. Darowizna musi zostać dokonana w formie aktu notarialnego pod rygorem nieważności tej umowy. Notariusz przesyła taki akt notarialny do sądu w terminie 3 dni od dnia podpisania aktu, celem wprowadzenia przedmiotowych zmian w księdze wieczystej prowadzonej dla danej nieruchomości.

Pyt.: Jestem 49 letnią wdową z 23 letnim stażem pracy. Czy po ukończeniu 50 lat będę mogła przejść na rentę rodzinną stałą?

Odp.: Prawo do renty rodzinnej nabywa wdowa, która w chwili śmierci męża ukończyła pięćdziesiąt lat lub była niezdolna do pracy. Przysługuje ono także wdowie, która osiągnie pięćdziesiąt lat lub stanie się niezdolna do pracy w ciągu pięciu lat od śmierci męża. Ponieważ Pani nie miała pięćdziesięciu lat ani w chwili śmierci męża, ani też w ciągu pięciu lat od jego śmierci, może nabyć uprawnienia do renty wyłącznie, jeśli uznano Panią za niezdolną do pracy. Uzyskanie uprawnień do renty rodzinnej na stałe jest możliwe tylko wówczas, gdy lekarz orzecznik stwierdzi, że niezdolność do pracy jest rzeczywście trwała. Z chwilą, gdy ukończy Pani sześćdziesiąt lat, ZUS przyzna prawo do emerytury - oczywiście po złożeniu przez Panią formalnego wniosku.

Podstawa prawna: Ustawa z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U z 2004 r. nr 39, poz. 353 ze zm.); Ustawa z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U nr 199, poz. 1673 ze zm.).

Nie wiesz ? Pytaj !

Interwencje

Przewodniczący MOZ NSZZ "S" MSP	- Jerzy Goinski	tel. 776 61 05
Interwencje, prawo pracy, płace	- Lech Majchrzak	tel. 776 92 37
Sprawy socjalne, bhp	- Jan Czajkowski	tel. 776 75 97
Sprawy organizacyjne, sport	- Stanisław Szrek	tel. 776 61 90
Sprawy finansowe	- Katarzyna Kulik	tel. 776 88 44
Porady prawne	- Ewa Kobus	

Dyżury prawne DAMM 4 pok. 5 – poniedziałek i czwartek 12:00 - 15:00
po uprzednim uzgodnieniu terminu wizyty w sekretariacie związku tel. 61 - 05
Kasa związku czynna we wtorki i czwartki w godz. 7:00 - 15:00

e-mail do redakcji redakcja@solidarnosc.mittal.net.pl
Internetowa strona www.solidarnosc.mittal.net.pl <http://mittal.net.pl>
e-mail do sekretariatu solhk@poczta.onet.pl

4 - 7 października

Komisja Zakładowa „S” spółki Zakład Automatyk przy współpracy z ZU-H „Partner” zaprasza na wycieczkę:

„Czeski Raj” i „Szwajcaria Saksońska”

Organizator zapewnia: przejazd autokarem z klimatyzacją, ubezpieczenie NNW i KL za granicą. Pobyt w Jeleniej Górze - 2 noclegi - pokoje 2-osob. z węzłem sanitarnym, 3 śniadania, 2 obiadokolacje.

Za granicą opieka pilota, przewodnik.

W programie: ☀ 05.10 Czechi: Prachovské Skaly, Sobotka, Pałac Humprecht, Zamek Kost, Ruiny Zamku Trosky

☀ 06.10 Niemcy: Skalne Miasto Bastei z ruinami zamku w Dolinie Łaby, miasteczko Hohnstein z zamkiem ...

☀ 07.10 Karpacz Powrót do DG ok. 19:30

Wyjazd 04.10br. o godz. 22:00 spod „Wieżowca” w Gołonogu /u zbiegu ulic Wybickiego i Prusa/.

Cena 200zł Informacja: Sł. Wierzbicki Bud. Teletechniki pok.25 /parter/ tel. Huta 44/6484, Spółki: 6484, z miasta: 032/7946484 kom. 698618827. Zapisy: po uzgodnieniu telefonicznym.

13-15 października

Komisja Zakładowa „S” spółki Zakład Automatyk przy współpracy ZU-H „Partner” zaprasza:

Bratysława i Budapeszt

Wyjazd 13.10 godz. 6:00 parking HK/ZOZ

Powrót DG wtorek ok. godz. 9:30

Organizator zapewnia: przejazd autokarem z klimatyzacją, ubezpieczenie NNW i KL, za granicą, pobyt na Słowacji: 1 nocleg, posiłki, pokoje 2-osob. z węzłem sanitarnym. Zwiedzanie miast z przewodnikiem.

W programie: 13.10 /sobota/ - Bratysława, obiadokolacja, 14.10 /niedziela/ śniadanie, wyjazd do Budapesztu - zwiedzanie miasta do godz. 23:00, 15.10 /poniedziałek/ planowany powrót do DG ok. 10:00. Uwaga: kieszonkowe: Słowacja 500kS/os. Budapeszt z rejssem po Dunaju - 6000Ft/os.

Cena: 185 zł. Informacja i zapisy: Sł. Wierzbicki. Bud. Teletechniki pok.25 /parter/ tel. Huta 44/6484, Spółki: 6484, z miasta: 032/7946484 kom. 698618827. Zapisy: po uzgodnieniu telefonicznym.

30 listopada - 2 grudnia

Komisje Zakładowe „S” ZWP, ZEN i IPS GS zapraszają:

na zabawę Andrzejkową do Gródka

Organizator zapewnia: przejazd autokarem z klimatyzacją oraz zakwaterowanie w OW Stalownik.

Sobota - śniadanie, wyjazd do Krynicy, obiad, wieczorem Zabawa Andrzejkowa

Niedziela. Śniadanie, spacer po Gródku, obiad.

Wyjazd 30 listopada piątek - godzina 15:00 z parkingu ZOZ HK.

Powrót 2 grudnia - niedziela w godzinach wieczornych.

Koszt imprezy: od osoby 160zł. Ilość miejsc ograniczona

Zapisy: Alojzy Lorek 9346, Andrzej Chrzanowski 9495, kom. 600695325,

Wiktor Cieślak 8498

5 października

Komisje Zakładowe „S” ZWP, ZEN i IPS GS zapraszają:

na grzyby do Sowich Gór

Wyjazd - 5.10. godz. 22:00 parking ZOZ. Powrót 6.10 ok. 22:00

Koszt - 12 zł. Zapisy: Alojzy Lorek 9346, Andrzej Chrzanowski 9495, kom. 600 695 325, Wiktor Cieślak 8498

13 października

Komisje Zakładowe „S” ZWP, ZEN i IPS GS zapraszają:

na grzyby do Radoszyc k.Końskich

Wyjazd - 13.10 godz. 6:00 parking ZOZ, powrót 13.10 ok. 22:00

Koszt 10 zł. Zapisy: Alojzy Lorek 9346, Andrzej Chrzanowski 9495, kom. 600695325, Wiktor Cieślak 8498

ZAPRASZAMY na HAŁĘ SPORTOWĄ

Gramy w czwartki w godz. 16:30 -18:30
Szkoła Podstawowa nr 20
Dąbrowa Górnicza ul. Adamickiego 12.
Zapisy do 25 każdego miesiąca (karnety)
Sekretariat „S” DAMM 4, pok. 7, t el. 6105

25-28 października

Komisja Wydziałowa NSZZ „S” ZWG/S zaprasza na wycieczkę

do Zamościa i na Ukrainę

z zabawą Andrzejkową we Lwowie

Organizator zapewnia: transport, ubezpieczenie NNW i KL za granicą, wyżywienie i 3 noclegi.

W programie: Czwartek: Zamość, Roztocze, (Szczepreszyn - Zwierzyniec)

Piątek: zwiedzania Lwowa, Zabawa Andrzejkowa z występem kabaretu,

Sobota: pętla „Złota Podkova” - Złoczew - Podhorce - Olesko, ognisko,

Niedziela - śniadanie, zwiedzanie panoramy miasta, wyjazd do domu

Wyjazd: 25 października (czwartek) godz. 5:30 z parkingu ZOZ

Powrót: 28 października (niedziela) w godzinach wieczornych.

Koszt wycieczki 280 zł/os dla członków „S” i 330 zł. dla niezrzesz.

Wpłata do 15 października. Ilość miejsc ograniczona.

Proszę pamiętać o paszportach

Ilość miejsc ograniczona. Decyduje kolejność wpłat.

Zapisy wraz z wpłatą przyjmują: Jerzy Parafiniuk tel. 776 87 02 bryg. IV,

kom. 507 652 199 i Stanisław Szrek, tel. 776 61 90, kom. 509 917 303

20 października

Komisja Zakładowa NSZZ "S" KOLPREM zaprasza:

do Lichenia

W programie:

- Msza Św. w Bazylice
- Zwiedzanie Lichenia

Wyjazd: 20 listopada o godz.6:00 z parkingu ZOZ HK. **Powrót:** 22:00

Cena 15 zł. Zapisy i wpłatę do 15 października przyjmuje Krzysztof

Brzeziński tel. 293 19 61, kom. 603 856 555, HK 44 91 13, Andrzej

Jonkisz tel. HK 792 91 40

24-26 listopada

Komisja Zakładowa NSZZ "S" KOLPREM zaprasza:

na Andrzejkę - Bustryk k/Zakopanego

Organizator zapewnia: transport, ubezpieczenie NW, zakwaterowanie w DW „Hamaś” pokojach z łazienkami i wyżywienie.

W programie: Zabawa Andrzejkowa przy zespole muzycznym.

Menu: gorące posiłki, pieczony prosiak, zimna płyta, napoje zimne i gorące.

Dla zainteresowanych wyjazd kolejką na Kasprowy, zwiedzanie Zakopanego

Wyjazd 24 listopada o godz.6:00 z parkingu ZOZ HK.

Powrót - 26 listopada w godzinach wieczornych.

Cena 220 zł osoba dorosła, 150 zł dzieci od 4-10 lat.

Wpłata zaliczki 100 zł. do 20.10 br. Wpłata całości do 15 listopada.

Zapisy: Krzysztof Brzeziński tel. 293 19 61, kom. 603 856 555,

HK 44 91 13 oraz Andrzej Jonkisz tel. HK 792 91 40

19-21 października

Komisja Wydziałowa „S” ZWG/D zaprasza na wycieczkę:

do Murzasichle/ k Zakopanego

Organizator zapewnia: przejazd autokarem, ubezpieczenie NW wypoczynek w OW „Giewont” w pokojach 2 i 3 osobowych z pełnym węzłem sanitarnym, basen, siłownia.

W programie: W dniu przyjazdu zabawa w szalasiu przy kapeli góralskiej - pieczony prosiak z przekąskami,

20.10 (sobota) wycieczka Morskie Oko lub Dolina Białego, obiadokolacja,

21.10 (niedziela) śniadanie, wycieczka do Zakopanego, obiad

Wyjazd: 19.10 godz.14:30 - parking ZOZ, **Powrót:** 21.10 godz. 21:00

Cena: dla członków „S” ZWG/D i ich rodzin 130 zł/osoby - pozostali 190 zł.

Zapisy: do 30 września przyjmują: Mariusz Pietruszka kom. 501 541 842,

Krzysztof Węgrzyniak tel. 503 016 041

Przy zapisie zaliczka 80 zł (nie podlega zwrotowi)

Kupię samochód

4 drzwiowy (8-10 letni) lanos, fiat

punto 1 Uno, lub opel astra 1 Kontakt: tel. 032 264 23 37 po 19:00

Pilnie sprzedam mieszkanie

 (kuchnia i pokój)

34 m² do remontu z niskim czynszem - 110 zł. (piece).

Będzin-Koszelew, blisko linii tramwajowej i autobusowej.

Tel. 0 669 012 579

**WOLNY
Związkowiec**

Wydawca: Międzyzakładowa Organizacja Związkowa (MOZ)
NSZZ Solidarność Mittal Steel Poland - Dąbrowa Górnicza.
Foto i redakcja: Jacek Zommer tel. fax 0 32 776 97 07,
Adres redakcji: Al. J. Piłsudskiego 92 41-308 Dąbrowa Górnicza
Druk: Unimed Sp. z o.o. Poligrafia 776 51 61 Nakład 3500
Egzemplarz bezpłatny. www.solidarnosc.mittal.net.pl